Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 106 (4801).
12 МАЙ 1982 й.
ЧОРШАНБА.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СССР—АФҒОНИСТОН:

ДЎСТЛИГИМИЗ АБАДИЙ!

ТЕРМИЗДА ТАНТАНАЛИ КУТИБ ОЛИШ

ТЕРМИЗ, 11 май. (ЎзТАГ). Ноёб иншоот — Ўрта Осиёнинг азим дарёси устида қурилган автомобиль-темир йўл кўприги фойдаланишга топшириладиган тарихий воқеагача саноқли соатлар қолмоқда. Бу кўприк Совет Иттифоқи билан Афғонистонни яна ҳам яқинлаштиради, уларнинг иқтисодий ҳамда маданий ҳамкорлигини янада чуқурлаштириш ва ривожлантиришга хизмат қилади.

Термиз аэропорти байрамлардагидек безатилган. Бу ерда шаҳарнинг кўпдан кўп вакиллари кўприкни фойдаланишга топшириш тантанали маросимида қатнашиш учун келадиган Афғонистон партия-ҳукумат делегациясини кутиб олмоқда. Аэровокзал пештоқига Владимир Ильич Ленин, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Леонид Ильич Брежнев, Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитети Бош секретари, АДР Революцион Кенгаши Раиси Бабрак Кармалнинг портретлари қўйилган. АДР, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари ҳилпираб турибди. Атрофдаги биноларда, кутиб олувчилардан кўпчилигининг қўлида уч тил: дарий, рус ва ўзбек тилларида ёзилган табрик транспарантлари ҳамда плакатлар бор. Шчитларда, кирмизи алвонларда Совет — Афғонистон дўстлиги шарафига, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик шарафига табрик сўзлари ёзилган.

Аэропортда кутиб олиш.
(ЎзТАГ фотохроникаси. Фототелеграф орқали Термиздан олинди).

Кобулдан келган самолётлар бирин-кетин ерга қўниб, аэровокзал биноси ёнига келиб тўхтайди. Бу ерда ҳозир бўлган кишилар АХДП Марказий Комитети Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал бошчилигидаги Афғонистон Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегациясини қарсаклар, табрик сўзлари билан кутиб оладилар. АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси Султон Али Кештманд, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Давлат ахборот хизматининг раҳбари Нажибулло, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, АХДП Марказий Комитети секретари Маҳмуд Барялай, АХДП Марказий Комитетининг секретари Ниёз Муҳаммад Моманд, АДР Революцион Кенгаши Президиумининг секретари Муҳаммад Анвар Фарзам, АДРнинг СССРдаги элчиси Ҳабиб Мангал, бошқа расмий кишилар Бабрак Кармал билан бирга келдилар.

Термиз аэропортида Бабрак Кармални ва делегациянинг бошқа аъзоларини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, СССР транспорт қурилиши министри И. Д. Соснов, СССР ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, СССРнинг Афғонистон Демократик Республикасидаги элчиси Ф. А. Табеев, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони, генерал-полковник Ю. П. Максимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Л. Н. Мелкумов, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов, Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси Н. Т. Туропов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Термизнинг донгдор кишилари азиз меҳмонларга ризқ-насиба тутдилар. Болалар уларга гулдасталар тақдим этдилар.

Афғонистон делегацияси мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамкорлигида ўзига ажратилган резиденция томон йўл олди. Афғонистондан келган меҳмонлар ўтиб борган бутун йўлда Сурхондарёнинг минг-минглаб меҳнаткашлари уларни самимий табриклаб турдилар.

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИГА БАҒИШЛАНАДИ

Яқинда Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигининг Марказий конструкторлик-лойиҳа технология бюросида «КПСС XXVI съезди қарорлари асосида Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноатида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш бўйича ихтирочилик ва рационализаторлик ишларини янада тезлаштириш бўйича вазифалар тўғрисида» республика илмий-амалий конференцияси бўлиб ўтди. Конференция ишида мутахассислар, Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлигининг вакиллари, Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати ходимлари касаба союзлари район комитетларининг вакиллари, Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг республика бўлими, республика илмий-техника жамиятининг правлениеси аъзолари корхоналарнинг вакиллари иштирок этдилар.

Конференцияни Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министри Ю. Р. Мамажонов кириш сўзи билан очди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрининг ўринбосари Н. Е. Калашников «Ўзбекистон ССР гўшт ва сут саноатида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш бўйича ихтирочилик ва рационализаторлик ишларини янада ривожлантириш вазифалари тўғрисида», Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги техника бўлими бошлиғи М. И. Котлик «Фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда, ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракатини ривожлантиришда инженер-техник ходимларнинг ролини ошириш тўғрисида», министрликнинг Марказий конструкторлик лойиҳа технология бюроси директори А. Ғ. Ғуломмаҳмудов «Энг янги фан-техника тадқиқотларини жорий этиш — ишлаб чиқариш самарадорлиги ва корхоналарнинг техник даражасини оширишнинг муҳим воситаси» мавзуида ва бошқа докладлар тингланди.

Нотиқлар саноатда ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларидан кенг фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш, меҳнат унумдорлигини юксалтириш имконини берадиган технологик жараёнларни жорий этиш, бошқарувнинг автоматлашган системасини қўллаш муҳим аҳамиятга эгалигини таъкидладилар.

Илмий-амалий конференция иштирокчилари КПСС XXVI съезди қарорлари асосида янги техника ва илғор технологияни жорий этиш бўйича ишларни янада такомиллаштириш ва шу асосда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини юксалтириш бўйича тавсиялар қабул қилдилар.

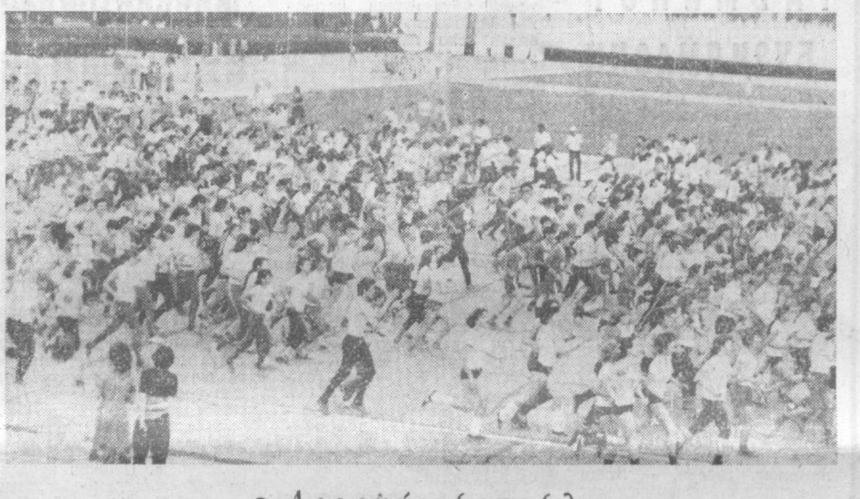

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ Ленин партиясининг жанговор ҳамда синалган отряди — армия ва флотнинг энг яхши намояндалари Совет Қуролли Кучларида партиявий-сиёсий ишнинг муҳим проблемаларини муҳокама қилмоқ учун 11 май куни Москвадаги Катта Кремль саройида йиғилдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари К. У. Черненко ҳозир бўлган кишиларнинг давомли қарсаклари остида КПСС Марказий Комитетининг бошланғич партия ташкилотлари умумармия кенгашига йўллаган табрикномасини ўқиб берди.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов доклад қилди.

⊙ 10 май куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Кампучия Халқ революцион партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Хун Сен билан музокаралари бўлиб ўтди.

• Асосий рекорд—саломатлик

ҚУВОНЧ КЕЛТИРГАН ПОЙГА

Совет халқининг Улуғ Ватан урушида қозонган Ғалабасига бағишлаб шаҳримизда биринчи марта ўтказилган енгил атлетика пойгаси оммавий физкультура ва спортнинг чинакам байрамига айланди.

Кенг ва равон Парадлар хиёбонига яқинлашганингиз сари байрам кайфиятини яққолроқ ҳис этасиз. Старт берилишига ҳали анча вақт бор бўлишига қарамай кўплаб тошкентликлар республикамиз пойтахтининг бош майдонини тўлдиришган. Байроқлар ва транспарантлар шамолда ҳилпирайди, музика янграйди — тантаналарга хос кўтаринки кайфият ҳукмрон.

Мусобақа бошланмасидан туриб дастлабки рекорд қайд этилди. Пойгада 8 мингга яқин кишининг иштирок этиши кутилган эди. Стартга эса 10 мингдан зиёд тошкентликлар чиқишди. Уларнинг орасида ёшлар ҳам, катталар ҳам бор. Агарда боғча болалари ва бошланғич синф ўқувчилари масофанинг маълум бир қисмини босиб ўтишган бўлса, мусобақанинг энг кекса қатнашчиси бутун масофани босиб ўтиш билан бирга баъзи ёшларни ортда қолдиришга муваффақ бўлди. Ана шу қатнашчи билан танишиб қўйинг: Шум Аркадий Исаевич пенсионер, 73 ёшда. Унинг тошкентлик ҳаваскор югурувчилар клуби «Кентавр»нинг аъзоси эканлиги айниқса қувончлидир. У саломатлик учун югуриш билан 20 йилдан бери шуғулланади. Илгари саломатлигининг мазаси йўқ эди, ҳозир эса яхши. Югуриш ҳамма касалликларга қарши энг яхши даво, деб ҳисоблайди А. Шум.

Ниҳоят старт берилади. Кўз олдингизда ажойиб манзара намоён бўлади — 10 мингдан зиёд киши бир йўла югура бошлайди. Томошабинлар уларни қарсаклар билан кузатиб қўйганларидан сўнг орзиқиб финишни кута бошлайдилар. Чунки, масофа олис эмас — 3 километрдан кўпроқ. Шунинг учун кураш кескин, қизиқарли бўлди.

Пойга ғолиблари ва совриндорлари бирин-кетин маррага етиб келадилар. Аммо уларгина эмас, қизиқарли мусобақада иштирок этган, спорт кураши қувончини татиб кўрган пойганинг барча қатнашчиси ўзини чемпиондек ҳис этади.

Мукофотларни топшириш маросими бошланди. «Оммавийлик учун» бош соврини Октябрь райони командасига берилди. 101-мактабнинг 9-синф ўқувчиси Олия Иброҳимова ва физкультура институтининг 4-курс студенти Евгений Минеев ўз группаларида биринчи ўринни эгалладилар.

Пойга ниҳоятда ажойиб бўлди. Шунинг учун бундай пойгани ҳар йили ўтказиб туришга қарор қилинди. Шундай қилиб, янги стартларда кўришгунча, хайр!

СУРАТЛАРДА: пойгага старт берилди; «Оммавийлик учун» соврини Октябрь райони командасига топширилмоқда: қизлар ўртасида пойга ғолиблари.

Х. Мирзакаримов фотолари.

ШОНЛИ САНАГА БАҒИШЛАБ

Акмал Икромов районидаги «Пахтакор» маҳалласи клубида 9 май куни Улуғ Ватан урушида қозонилган ғалабанинг 37 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Кечада Улуғ Ватан уруши қатнашчиларидан 105 киши тўпланди. Уруш ветеранлари ёшларга словли йиллар хотираларидан ҳикоя қилиб бердилар. Ёшларни бепоён Ватанимизни янада севишга, унга садоқатли бўлишга даъват этдилар.

Кеча сўнгида анашу клуб қошида ташкил этилган республикада хизмат кўрсатган артист Маҳмуд Юнусов раҳбарлигидаги «Ғунча» дуторчи қизлар ансамбли концерт берди.

Т. ЮНУСОВ.

КОБУЛ ХИЁБОНИ

ТЕРМИЗ, 11 май. (ЎзТАГ махсус мухбирлари). Ёдгорликлар одатда бронзадан, мармардан, гранитдан ишланади. Аммо Термизда бугун барпо этилган жонли, ям-яшил, гуллаб турган бу ёдгорлик шонли воқеага — Амударё устида автомобиль-темир йўл кўприги қуриб битказилиб, фойдаланишга топширилишига бағишланди.

Термизликлар область марказининг янги микрорайонида жойлашган ва Дўстлик боғи деб атаган шу янги боғни меҳр-муҳаббат билан яратдилар. Бу ерда минглаб дов-дарахтлар, мамлакат турли зоналаридан келтирилган ўсимлик намуналари ўтқазилган. Боғда Москва, Тошкент хиёбонлари бор. Мана буниси эса, Кобул хиёбони: бу хиёбон дўст Афғонистон пойтахти шарафига бунёд этилган.

Бугун Аму устида қурилган кўприкнинг очилиш маросимида иштирок этадиган СССР ва АДР партия-ҳукумат делегацияларининг аъзолари Дўстлик боғида бўлдилар. Улар ана шу шонли воқеа шарафига Москва, Кобул ва Тошкент хиёбонларида дарахт кўчатлари ўтқаздилар. Чинор ва қарағай ниҳоллари хиёбонларда қатор қилиб ўтқазилди.

Дўстлик боғидаги Кобул хиёбонида эсдалик дарахтлари ўтказишда Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев, Совет Иттифоқи ва Афғонистон делегацияларининг аъзолари иштирок этдилар.

Дўстлик боғида дарахт кўчатлари ўтқазиш.
(ЎзТАГ телефотоси).

ШАҲАР КОМСОМОЛ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ

Тошкент шаҳар комсомол комитетининг II пленуми бўлиб ўтди. Шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари С. Алиев «КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг «Ўзбекистон ССРга Ленин ордени топшириш чоғида сўзлаган нутқида баён этилган кўрсатмалари асосида ёшларнинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлиги муҳим формаси сифатида студент-қурилиш отрядларини ривожлантиришда шаҳар ўқув юртлари комсомол комитетларининг ролини ошириш тўғрисида» доклад қилди.

Кун тартибидаги иккинчи масала — «КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Физкультура ва спортнинг оммавийлигини янада ошириш тўғрисида»ги қароридан комсомол ташкилотлари учун келиб чиқадиган вазифалар ҳақида»ги ВЛКСМ Марказий Комитети IX пленумининг қарори асосида турар жойларда, болалар ва ўсмирлар ўртасида шаҳар комсомол ташкилотларининг иши тўғрисида шаҳар комсомол комитетининг секретари А. Аваков сўзга чиқди.

Пленум қатнашчилари, шунингдек «Шаҳар комсомол комитети доимий комиссияларини тасдиқлаш тўғрисида»ги масалани муҳокама қилдилар.

Пленум ишида Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов қатнашди ва нутқ сўзлади.

телетайп лентасидан

⊙ БУДАПЕШТ. Венгриянинг энг йирик саноат марказларидан бири — Ниредьхазада «Дўстлик» клуби ташкил этилди. Клуб Совет Иттифоқида таълим олиб, Сабольч-Сатмар областида ишлаётган мутахассисларни бирлаштирган. Клуб Совет олий ўқув юртларини тамомлаб чиққан кишилар ўз юртдошларини иқтисодий, социал ва маданий қурилишда қардош мамлакат эришган ютуқлар билан таништирувчи маданий тадбирларни ўтказади. Махсус семинар машғулотларида Ниредьхаза ёшлари СССРда маориф системасининг ташкил этилиши тўғрисида кўпгина маълумотлар олиши мумкин.

⊙ ХОШИМИН. Вьетнамнинг жанубий Америка ҳукмронлиги ва қўғирчоқ ҳукумат Бошқарувидан озод этилганидан кейин ўтган етти йил мобайнида Хошимин шаҳри мамлакатнинг йирик таълим ва маданият марказига айланди.

Бугунги кунда 23 та театр, ўнлаб кинотеатр ва концерт заллари, музейлар ва виставкалар шаҳар аҳолисига хизмат кўрсатмоқда. Тўққизта олий ўқув юртида, ўнлаб техникум ва ҳунар-техника билим юртларида ҳозирги пайтда 20 мингдан ортиқ йигит ва қиз таълим олмоқда.

Хошимин олий ўқув юртларида катта илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Кейинги йилларда шаҳар студентлари ва ёш олимлари ишлаб чиққан лойиҳалар ва илмий ечимлар муҳим халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлиб, муваффақиятли равишда ишлаб чиқаришга жорий этилди.

⊙ ПРАГА. Шу беш йиллик мобайнида Чехословакия пойтахтидаги эски уйларнинг 5,5 мингдан ортиқ квартирасини реконструкция қилиш мўлжалланмоқда. Эски уй-жой фондини модернизация қилиш программасида шундай квартираларда барча қулайликларни яратиш, хоналарни ҳозирги замон архитектураси талабларига жавоб берадиган тарзда қайта планировка қилиш кўзда тутилади.

⊙ ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Апрель ойининг охирида Ғарбий Берлинда 70 минг ишсиз борлиги аниқланди. Бу меҳнатга қобилиятли барча аҳолининг 8,5 процентига тенг. Бу ерда эълон қилинган статистика маълумотига кўра, ишсизлар сони ўтган йилнинг худди шу давридагига нисбатан 50 процент кўпайди.

⊙ ТРИПОЛИ. Ливия пойтахтида ГДРдан келган мутахассислар ёрдамида Шимолий Африкада энг катта планетарий қурилиши тугалланди. Томошабинлар 250 ўринли кенг залда осмон юлдузлари харитаси билан танишишлари, ўзларини қизиқарли космик саёҳат иштирокчиси сифатида тасаввур этишлари мумкин.

Планетарий комплексида илмий фильмлар, диапозитивлар, видеоёзувлар кўрсатиладиган иккита аудитория ҳам бор. Бир қанча лабораториялар осмон юлдузларини ўрганиш учун мўлжалланган замонавий асбоб-ускуналар, илмий кутубхона астрономияга қизиқувчиларга хизмат қилади.

⊙ БУЭНОС-АЙРЕС. Шу йилнинг дастлабки уч ойи давомида Сантьягода 168 мингдан ортиқ қурувчи ишдан маҳрум бўлди, дейилади Чили қурилиш палатаси тарқатган баёнотда. Умуман бинокор ишчилар орасида ишсизлар 35 процент кўпайди.

⊙ ДЕҲЛИ. Ҳиндистондаги энг катта портлардан бири — Калькутта портининг юк обороти ўсмоқда. Март ойида тугаган 1981—82 молия йилида юк обороти қарийб 10 миллион тоннага етди. Бу ундан олдинги йилдагига қараганда 4,4 процент кўпдир.

(ТАСС).

Меҳнатда пешқадамлар

ТЕХНИКАГА ИХЛОС ҚЎЙИБ

Жонажон партиямизнинг тарихий XXVI съезди экономиканинг барча бўғинларида, шу жумладан, автомобиль транспортида ишлаб чиқаришни янада ривожлантиришни таъминлаш вазифасини олға сурди. Съезд қарорларида: **«Автомобиллар паркининг структураси такомиллаштирилсин, уларда оғир юк кўтарадиган ва вазни енгил автомобиллар салмоғи оширилсин. Марказлаштирилган тартибда юк ташишни янада кўпайтириш, аввало шаҳарлараро йўлларда ташиш учун прицепли ва ярим прицепли автопоездларни кенг қўлланиш таъминлансин»**, деган сатрлар бор.

Марказлашган усулда юк ташиш Тошкент шаҳар автомобиль трестига қарашли 2502-автоколоннадан бригада бошлиғи Р. Маматов ана шундай автопоездларни яратиш ва улардан самарали фойдаланиш ташаббусини бошлаб берди.

Р. Маматов ёшлигидан техникага ихлос қўйди. Ўрта мактабни тамомлагач, В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга келди. Бу ерда бироз ишлагач, 1955 йилда армия сафига чақирилди. Ёш йигит ҳайдовчилик касбини эгаллашга қарор қилди.

1958 йилнинг декабрь ойи... Хизмат бурчини ўтаб Тошкентга қайтган Р. Маматов 2502-автоколоннага ҳайдовчи бўлиб ишга кирди. Дастлаб унга «ЗИС-150» маркали автомобиль берилди. Ёш ҳайдовчи асосан қурилиш материаллари ташиш билан шуғулланадиган бригада составида меҳнат қила бошлади.

— Дастлабки пайтларда анча қийинчиликларни енгишга тўғри келди, — дейди биз билан суҳбатда Р. Маматов. — Лекин корхона маъмурияти, тажрибали ҳайдовчилардан А. Наримонов, механик Г. Бутков ва бошқалар менга ҳар томонлама ёрдам бердилар.

Ҳайдовчи ўзига бириктиб берилган автомобилда йўл қурилиши ва бошқа халқ хўжалик объектлари учун зарур бўлган юкларни ташиш билан шуғулланади. У смена ва ойлик топшириқларини мунтазам 120-130 процент адо этиб, ҳамкасблари ўртасида ҳурмат қозона бошлади.

У қандай маркали машинада, қай бир объектда ишламасин, топширилган ишни кўзда тутилганидан зиёда адо этишга, ишониб топширилган техникадан унумли фойдаланишга астойдил ҳаракат қилди. Автомобилнинг техник жиҳатдан ишга доим тахт туриши, иш вақтининг ҳар бир соатидан рационал фойдаланиш, юклаш-тушириш вақтида бекор туриб қолишни максимал даражада камайтириш муваффақиятлар гарови бўлиб хизмат қилди. 1962 йилдан бери эса Тошкент юк-товар станциясида темир йўл контейнерларини ташиш билан шуғулланмоқда. Ўнинчи беш йиллик мобайнида у контейнерларни белгиланган объектларга бенуқсон ўз вақтида етказиб бериш борасида фидокорона меҳнат қилди. Белгиланган план-топшириқлари ва олинган социалистик мажбуриятларини йил сайин мунтазам 110-115 процент адо этиб келди.

Р. Маматов автокорхонада биринчилар қатори «ЗИЛ-130» маркали автомобилга прицеп улаб ишлай бошлади. У 1980 йилнинг январь ойидан бошлаб 6 тонна юк кўтарувчи ана шундай маркали автомобилга ҳар бири 5,5 тонналик 2 та прицеп улаб, бир вақтнинг ўзида 17 тонна юк ортишга эришмоқда. Рейс вақтида тажрибали ҳайдовчи автомобилдан тўғри фойдаланишга алоҳида эътибор беради. Ҳаракатнинг белгиланган режимига қатъий амал қилган ҳолда у йўлнинг, ҳатто энг яхши участкаларида ҳам тезликни оширмайди. Буларнинг ҳаммаси ўз самарасини бермоқда. Узоқ йиллик меҳнат фаолияти давомида ҳайдовчи бирорта ҳам йўл-транспорт ҳодисаларисиз ишлаб келмоқда.

Илғор ҳайдовчи ўн биринчи беш йилликни ҳам зўр меҳнат кўтаринкилиги билан бошлаб юборди. У 1981 йилни барча асосий кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлашга эришди. Пландаги 13,9 минг ўрнига 16,9 минг тонна юк ташиди ёки йиллик план 121,6 процент бажарилди. Ўз ишининг устаси Р. Маматов ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида ҳам ўтган йили қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлашга ҳаракат қилмоқда.

«Меҳнат қилган — элда азиз», дейди халқимиз. Р. Маматов, мана, бир неча йиллардан бери ҳайдовчилар бригадасига бошчилик қилиб келмоқда. Ҳозирги кунда бригада составида 11 нафар ҳайдовчи бўлиб, уларнинг кўпчилиги тажрибали, ишнинг кўзини билади. Бригада аъзоларини ягона онлага бирлаштириб, бутун куч-ғайратини асосий мақсад — план-топшириқлар ва социалистик мажбуриятларни мунтазам ортиғи билан адо этишга сафарбар қилишда бригада бошлиғининг хизмати каттадир. Ҳайдовчилар ўз устозидан ўрнак олиб, прицеплар билан ишлаш ташаббусини қизғин қўллаб-қувватладилар. Бригадага бириктиб берилган 11 та автомобилнинг 8 таси прицеп билан ишламоқда. Коллектив составида планни бажармайдиган бирорта ҳам ҳайдовчи йўқ. Улар бригадалар ва отрядлар ўртасида ташкил этилган социалистик мусобақада актив иштирок этмоқдалар.

Тажрибали ҳайдовчи, моҳир бригадир Р. Маматов ёшлар мураббийси сифатида ҳам ўзининг бой тажрибасини эндигина ишга келган ҳайдовчиларга мунтазам ўргатиб боради. Узоқ йиллик меҳнат фаолияти даврида қанчадан-қанча ёшларга мураккаб, лекин фахрли касбнинг сир-асрорларини ўргатди. Уларнинг кўпчилиги ҳозирда илғорлар сафидан ўрин олган.

Шу кунларда Р. Маматов ва у бошчилик қилган бригада ҳайдовчилари шонли юбилей — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун давом этаётган социалистик мусобақага қўшилиб, йиллик план ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари ортиғи билан адо этиш йўлида куч-ғайратларини аямай меҳнат қилмоқдалар.

Биз бу хайрли ишда уларга омадлар тилаймиз.

Л. МАТКАРИМОВА,
«Узавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ходими.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЯШИЛЛИК — ИНСОН БОЙЛИГИ

Бугунги кунда шаҳримизнинг яшил қиёфаси кўзни қувонтиради. Хиёбон ва боғларни сайр этган киши шовқиндан халос топади, ўзини она табиат қўйнида ҳис қилади. Бундан ташқари яшилликка тикилган кўзлар ором олади, чунки яшил ранг толиққан кўзларга қайта қувват ва нур бағишлайди. Мана шунинг учун ҳам боғ ва хиёбонларни сайр этган одам ўзини руҳий жиҳатдан бардам ва тетик ҳис қилади.

Шаҳар территориясининг 8000 гектари ям-яшил дов-дарахтлар билан қопланган. Шундан 2 минг гектари кишилар ҳордиқ чиқарадиган истироҳат боғлари ва микрохиёбонларга тўғри келади. Санитария нормаси бўйича ҳар бир шаҳарликка 50 квадрат метр яшил майдон тўғри келиши керак, аммо бизда сал камроқ, киши бошига 47 квадрат метр тўғри келмоқда. Бу камчиликни тугатиш ва киши бошига тушадиган яшил майдонни 50 квадрат метрга етказиш учун йил сайин кўкаламзорлаштириш соҳасида жиддий ишлар амалга оширилиб, яшил майдонлар кенгайтирилмоқда. Ҳар йили ўрта ҳисобда 70 гектардан ортиқ яшил майдонлар вужудга келтирилмоқда. Ўтган беш йиллида бажарилган ишларга бир назар ташласак шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармаси мутасадди раҳбарларининг бевосита раҳбарлиги ва шаҳардаги барча районларнинг ободонлаштириш бошқармаси хизматчиларининг ғайрати туфайли катта ишлар қилинганининг гувоҳи бўламиз. Ўтган беш йил мобайнида шаҳар территориясида 418 та микрохиёбон барпо этилиб, 17.445 минг туп яшил ниҳоллар ўтқазилди. Ҳозирги кунда бу ниҳоллар кўкка бўй чўзиб, шаҳар кўркига кўрк қўшмоқда.

Тошкентнинг 2 минг йиллик юбилейи шарафига бошланган қизғин тайёргарлик яшиллик яратувчиларнинг ҳам зиммасига катта масъулиятлар юклади. Уларнинг олдига Тошкентни яшартиришдек муаммо кўндаланг қўйилди. Шаҳарда нима кўп 20—30 йилларда ўтқазилган дарахтлар кўп. Бу дарахтлар серсоя ва баҳайбат бўлса-да, бугунги кунда тобора ёшариб, юксалиб бораётган шаҳарнинг ички ва ташқи гўзаллик талабига тўла жавоб беролмай қолди. Шунинг учун ҳам шаҳарни кўкаламзорлаштиришда дарахт турларини янгилаш, янада ранг-баранг қилиш ҳамда танлаб ўтказиш бош масала бўлиб қолди. Ўтган йилдан бошлаб шаҳар кўчаларидаги кўҳна дарахтларни кўчириш ва улар ўрнига янгиларини ўтқазиш иши қизиб кетди. Шу кунгача Пушкин, Правда Востока, Ш. Руставели, Б. Хмельницкий, Дзержинский, Пролетар каби бир неча ўнлаб йирик кўчаларда бу иш амалга оширилиб бўлинди, яъни кўримсиз дарахтлар ўрнига эман, чинор, арча каби кўп йиллик дарахтлар ўтқазилди. Шу кунларда Тошкент манзарали боғдорчилик совхози 100 навдан ортиқ дарахт ва буталарни етказиб бермоқда.

Бундан ташқари истироҳат боғлари ва микрохиёбонлар ташкил этиш бугунги кунда асосий йўналиш бўлиб қолди. Бу йил ҳисобида ҳар бир район территориясида 3-4 тадан микрохиёбон барпо этилади. Марказий истироҳат боғларидан бири — Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғининг яшил майдони юбилей кунигача 40 гектарга кенгайтирилади. Ўзбекистон 50 йиллиги номидаги маданият ва истироҳат боғининг яшил майдони эса 20 гектарга кенгайтирилади. Анҳор, Бўзсув, Салор, Қорасув, Қорақамиш каналлари бўйида умум майдони 60 гектарга яқин дам олиш зоналари вужудга келтирилади. Москва меҳмонхонаси ёнида 3 гектар, Тошкент телеминораси атрофида 6 гектарга яқин хиёбон ташкил этилади. А. Икромов районида майдони 10 гектардан иборат болалар боғи бунёд этилади. Шунинг билан бирга В. И. Ленин номидаги майдон ёнидаги анҳор бўйидан бошланган «Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги» номидаги боғ Чорсудаги «Бош универсал магазин»гача кенгайтирилади. Ўзлаштирилиши лозим бўлган бу майдонга Навоий кўчасидаги ярмарка ўрни ва ярмарка ортидаги паст-баланд, нотекис ерлар ҳам киради. Юбилей кунигача бу ерлар таниб бўлмас даражада ўзгаради. Тошкент Халқа йўли атрофида ҳар бир районнинг ободонлаштириш бошқармаси ишчилари микрохиёбонлар барпо этишмоқда. Шодиёна кунга қадар шаҳар атрофи яшил чанбар билан ўраб олинади.

Шаҳарни кўкаламзорлаштириш, яшил бойликни янада кўпайтириш ҳар бир шаҳарликнинг бурчи. Аммо бу хайрли ишга ўта бепарво қараб ниҳолларни нобуд этиб, ирригация хўжалигини тараққий эттириш ишига халақит бераётган камчиликлар ҳам йўқ эмас. Айниқса, қурувчилар янги бинолар қуриш пайтида дарахтларни шикастлантиришади. Ирригация тармоқларини кўмиб юбориб, бутун бир микрорайон ёки кварталини йиллаб сувсиз қолдиришади. Аҳоли орасида ҳам дарахт шохларини синдириб, яшил кўркига зиён етказувчилар бор. Ахир ҳар бир дарахтни вояга етказиш учун 10 йиллаб вақт керак бўлади. Ниҳолни кўчириб келиб ўтқазишдан аввал Тошкент ва Калинин районидаги манзарали боғдорчилик совхозларида пешона тери билан парвариш қилинади. Аммо районларнинг ободонлаштириш бошқармалари кўкаламзорлаштириш объектларини жиддий назорат қилишмаганлиги туфайли баъзан ниҳоллар қуриб қолади. Тўғри, гуркираб гуллаб-яшнаётган, янги-янги боғ-роғлар барпо этилаётган шаҳримизда, баъзи ниҳолларнинг қуриб қолиши арзимасдек туюлиши мумкин. Аслида бундай эмас. Ниҳолга қуёш нури қанчалик зарур бўлса, инсон меҳри ҳам шунчалик зарур. Ана шундагина шаҳримизнинг яхши қиёфаси тубдан ўзгара боради ва ҳар бир шаҳарлик 50 квадрат метр яшил майдонга эга бўлади.

Яшиллик шаҳар кўркигина эмас, инсон бойлигидир. Юбилей кунигача Тошкентни яшил шаҳарга айлантириш учун ҳаммамиз ҳисса қўшмоғимиз лозим.

Н. НОРҚОБИЛОВ.

Чўлпоной Абдураҳмонова бир неча йилдан бери шаҳримиздаги тўқимачилик комбинатида самарали меҳнат қилиб келади. Бу илғор тўқувчи ойлик планларини ортиғи билан адо этади.

СУРАТДА: (юқорида) Ч. Абдураҳмонова.

...

Пастдаги суратда эса 2-пойафзал фабрикасининг 1-цехи бичувчиси Асқар Абдуллаевни кўриб турибсиз. Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга эга бўлган бу ишчи ҳамиша сифатли маҳсулот ишлаб чиқаради.

Х. Мирзакаримов ва И. Шоиноғомов фотолари.

Объектлар вақтида фойдаланишга топширилсин

ВАҚТ ҒАНИМАТ...

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТАЛАРИНИНГ МАКТАБ ВА БОЛАЛАР БОҒЧАЛАРИ ҚУРИЛИШИНИ ТЕКШИРИШ БЎЙИЧА РЕЙДИ

Ҳар йили 1 сентябрга қадар шаҳримизда бир нечта янги мактаб ва болалар боғчалари фойдаланишга топширилади. Бу йил ҳам шаҳарда 8 та янги мактаб, 11 та боғча қуриб фойдаланишга топширилиши керак. Янги мактаб ва боғчалар 11 минг 51 нафар ўқувчини ҳамда 2 минг 560 нафар кичкинтойни ўз бағрига олади. Хўш, ҳозир ана шу объектларда қурилиш ишлари қандай кетяпти? График бузилмаяптими? Объектлар ўз вақтида ишга тушириладими? Рейдимизнинг асосий мазмуни ана шундан иборат.

ТАЪМИНОТ БУЗИЛМАСИН

Юнусобод массивининг СВ—4Б микрорайонида қурилаётган 1568 ўринли 48-номерли мактаб шу йилнинг август ойида фойдаланишга топширилиши керак. Лекин бу ерда бўлган киши, объектни белгиланган муддатида фойдаланишга топширилишига ишонмаслиги аниқ. Чунки объектда қурилиш-монтаж ишлари суст кетяпти. Газетхон ҳар ҳолда қурувчиларнинг айби билан бўлса керакда деб ўйлаши мумкин. Аслида бундай эмас. Бу ерда Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасининг 159-трестига қарашли 22-қурилиш бошқармаси коллективи яхши ишлаяпти.

— Ишнинг силжимаётганлигининг сабаби, — дейди 22-қурилиш бошқармасининг участка бошлиғи Б. Таболов, — темир-бетон конструкцияларининг ўз вақтида етказиб берилмаётганлигидир. Таъминотчи — 1-темир-бетон буюмлари заводи бизга панд беряпти. Мана объектга қаранг тўсинлар, устунларни монтаж қилиб бўлганмиз. Энди ён деворлар — ташқи плиталар зарур. Бизга ҳозир «СПК—6—58—16С» маркали плитадан шу кунгача (рейд ўтказилган кун — 15 апрель кўзда тутилади) 54 дона етказиб бериши керак эди. Ваҳоланки, шу кунгача бор-йўғи бундай плитадан бешта олинди, холос. Мана бугун яна етти дона олиб келишди. Шунингдек, СПС—589А маркали ташқи қоплаш девор плитасидан 203 та олишимиз керак эди. Ҳозиргача эса бор-йўғи 76 тасини олдик, холос.

Ҳа, бундай таъминот билан узлуксиз ишлаб бўлмаслиги аниқ. «ЖБИ—1» ва «ЖБИ—8» заводлари раҳбарлари муҳим бўлган бу объектни зарур бўлган плиталар билан етарли таъминлашга жиддий эътиборни қаратишлари лозим.

Объектда яна бир муаммо туғилган. Бу арматура таъминоти билан боғлиқ масаладир.

Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармасининг ишлаб чиқариш корхоналари бошқармаси (бошлиғи В. Ф. Гауфлер) мактаб қурилишини керакли ҳажмдаги арматура билан етарли таъминламаяпти. Бошқарма 12 миллиметрли 12 тонна арматура бериши керак эди. Бунинг ўрнига 24 миллиметрли арматура берди. Натижада икки баравар ортиқча харажатга йўл қўйилди. Ҳозирги пайтда мамлакат миқёсида металлни тежаш учун кураш кетаётган бир пайтда бундай ҳол билан асло келишиб бўлмайди.

ҚОЛГАН ИШГА ҚОР ЁҒАР

Ҳа, халқда шундай нақл бор. Юнусободнинг СВ—4Б микрорайонида бунёд этилаётган 42-мактаб ўтган йили ишга туширилиши керак эди. Аммо қурилиш материалларининг танқислиги ва баъзи сабабларга кўра бу 1176 ўринли мактаб битмай қолиб кетди. Бу ерда 4-трестнинг 18-қурилиш бошқармасига тегишли 3 та комплекслашган бригада ишлаяпти. Объектда темир-бетон конструкцияларнинг етишмаслиги туфайли иш суст кетяпти.

Тўққиз блокли мактабнинг етти блокида монтаж ишлари кетяпти. Лекин буни бугунги кун талаби даражасида деб бўлмайди. Агар иш шу тахлитда борадиган бўлса, бу йил ҳам қолган ишга қор ёғиши мумкин. Чунки бу мактабни учинчи кварталда ишга тушириш мўлжалланган.

Бешқайрағоч массивининг Х. Ғофуров кўчасида бунёд этилаётган эксперементаль мактаб қурилиши ҳам ана шундай «оқсаш» касалига мубтало бўлган. Бу ерда январь ойида хандақ қазиш ишлари бошлаб юборилган эди. Ҳозир бу ишларнинг ярми бажарилди. Қазиш ишларини «Строймеханизация» трестининг 1-механизациялашган бошқармаси ўз зиммасига олган. Бош пудратчи эса 12-трестнинг 49-қурилиш бошқармасидир.

— Ҳозир бизга 4 та «С—981» маркали кран зарур, — дейди прораб Анатолий Ценеман. — Монтаж ишларини крансиз бажариш мушкул. Пойдевор монтажи бошлаб юборилди. Лекин темир-бетон етишмаяпти. Устун ва регилларни 8-темир-бетон буюмлари заводи етказиб бериши керак. Ҳамон бундан дарак йўқ. Қўйилиқдаги қурилиш материаллари комбинати ҳам таъминот шартномасини бузяпти. Қурилиш материалларининг йўқлиги сабабли 6 нафар монтажчига иш фронти йўқ.

Хуллас, бундай манзараларни бошқа мактаблар қурилишида ҳам кўриш мумкин. Чунончи, иккинчи кварталда 2352 ўринли 2 та мактаб, учинчи кварталда эса 8679 ўринли 6 мактаб фойдаланишга топширилиши керак. Лекин объектлардаги ҳозирги қурилиш суръати бу маррага чиқишнинг қийинлигини кўрсатяпти. Бас, шундай экан «План қонун, уни бажармоқ — бурч, ошириб бажармоқ шарафдир!» деган сўзни объектларни қураётган қурувчилар асло унутмасликлари керак.

КИЧКИНТОЙЛАР КУТИШЯПТИ

Болалар боғчалари қурилиши мактаб қурилишига нисбатан бир мунча яхши кетяпти. Бунга объектларда бўлганимизда тўла ишонч ҳосил қилдик. Биринчи кварталда жами 960 ўринли 4 та боғча фойдаланишга тахт этиб қўйилиши керак эди. Бу план сўзсиз бажарилди. Сўнгги боғча Кормлюква-Одесса кўчалари кесишган чорраҳада фойдаланишга топширилган 320 ўринли боғча бўлди. Иккинчи кварталда яна 1120 ўринли 4 та боғча, учинчи кварталда 480 ўринли 2 та боғча, тўртинчи кварталда эса 320 ўринли 1 та боғча ишга туширилади.

Айниқса, Пушкин кўчасида «Мосжилстрой» трестининг 220-қурилиш бошқармаси коллективи қураётган боғчада бунёдкорлик ишлари жадал суръатда олиб бориляпти.

— Ҳозир, — дейди москвалик прораб А. Казаков, — ишларимиз ёмон эмас. Материалларни Москвадан пешма-пеш етказиб беришяпти. Фақат бир эътирозимиз бор. У ҳам бўлса 4-темир-бетон буюмлари заводи бизга сифатсиз бетон қоришмаси беряпти. Бу иш сифатига таъсир этиши турган гап.

Хуллас, москвалик қурувчилар қураётган бу боғча шаҳардаги энг гўзал болалар маскани бўлиб қолиши аниқ. Қурувчилар уни 1 июлгача фойдаланишга топширадилар.

Лекин Измаилов кўчасида қурилаётган боғчада пойдевор ўрни қазилганча, ишлар ўлда-жўлда қолиб кетган. Х. Ғафуров номли кўчада бунёд этиладиган боғчада ҳам хандақ қазилганча ишлар ортиқ силжимай турибди. Мана шу икки объектда қурилиш ишларини олиб бораётган бош пудратчи 6-трест ва 12-трестнинг 49-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари отни қамчиламоқлари керак. Ахир бу янги боғчаларнинг очилишини кичкинтойлар орзиқиб кутишяптида!

А. АХАТОВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети халқ маорифи Бош бошқармасининг катта инженери.

Т. ТОШЕВ,
Э. ЗОҲИДОВ,
«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг мухбирлари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИЛАР

ЖУРНАЛ ЮБИЛЕЙИ

ПРАГА. ЧКП Марказий Комитетининг назарий ва сиёсий органи «Нова мисль» журналининг 1947 йил 1 майда чиққан биринчи сонига 35 йил тўлди. Ўтган йиллар мобайнида журнал марксизм-ленинизм ғояларини ижодий қўллашда, ижтимоий фанларни ривожлантиришда, социализм қурилиши проблемаларини ишлаб чиқишда, идеология ишининг самарадорлигини оширишда Чехословакия коммунистлар партиясининг жанговар қуролига айланди.

Журнал саҳифаларида ЧКП ва Чехословакия давлати раҳбарларининг, КПСС ва бошқа қардош партиялар вакилларининг мақолалари мунтазам чиқиб туради.

Темир йўллар электрлаштирилмоқда

ПХЕНЬЯН. КХДРда узунлиги қарийб 90 километр келадиган темир йўл электрлаштирилди. Темир йўл Хэчжу денгиз портини Хванхэ-Пукто вилояти маркази — Сариван шаҳри билан боғлади. Бу линиянинг электрлаштирилиши билан электропоездлар республиканинг шимолидан жанубигача барча йўлларда тўхтовсиз қатнайдиган бўлди. Айни вақтда линия электрлаштирилиши билан бирга темир йўлларни реконструкция қилиш юзасидан катта ишлар амалга оширилди. Бу эса ана шу линиядан оғир вазндаги составларни бошқаришга имкон беради. КХДРда темир йўлларни электрлаштиришга катта эътибор берилмоқда. Территориясининг кўп қисмини тоғлар эгаллаган мамлакатнинг асосий пўлат магистралларида электропоездлар қатнайдиган бўлди. Ҳозирги вақтда транспортнинг ана шу турида электровозларда пассажир ва юкларнинг 90 процентдан кўпи ташилмоқда.

Транспорт муваффақиятлари

ПНОМПЕНЬ. Кампучия полпотчилар режимидан озод бўлганидан кейин ўтган уч йил мобайнида автомобиль магистраллари ва темир йўлларни, денгиз ва дарё транспорти узелларини тиклашда катта муваффақиятларга эришилди. КХР алоқа, транспорт ва почта министрлиги раҳбар ходимларининг бу ерда бўлиб ўтган кенгашида шу ҳақда гапирилди.

Кенгаш қатнашчиларининг нутқларида мамлакатдаги мавжуд қийинчиликларга қарамай, республика транспортчилари автомобиль йўлларидан қарийб 177 минг тонна, темир йўллар ва дарё йўллари орқали эса жами 130 минг тонна муҳим халқ хўжалик юкларини ташиганликларини қайд этиб ўтдилар. Телефон, телеграф ва алоқанинг радиореле каналлари ишига босқичма-босқич барқарорлашиб бормоқда.

Чигирткага қарши кураш

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасида чигирткага ва қишлоқ хўжалик экинларининг бошқа зараркунандаларига қарши муваффақиятли кураш олиб борилмоқда. Мамлакатда ҳар йили минглаб гектар майдондаги далаларга химикатлар билан ишлов берадиган махсус экспедиция ишлаб турибди. Натижада қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили нобуд бўлишининг олди олинмоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина ўсимликларни ҳимоя қилиш ва карантин бошқармаси ўзига қарашли минг тоннадан ортиқ заҳарли химикатларни экспедиция ихтиёрига берди.

Совет Иттифоқи чигирткага ва бошқа зараркунандаларга қарши курашда Афғонистонга катта ёрдам бермоқда. Бу ерда қўшма Совет — Афғонистон экспедициялари ишлаб турибди. Совет Иттифоқи Афғонистонга асбоб-ускуналар, машиналар, заҳарли химикатлар етказиб бермоқда. Масалан, ўтган йили мамлакатнинг бир қанча шимолий ва ғарбий районларида чигирткалар галаси пайдо бўлганлиги қайд этилган эди.

Оператив чора-тадбирлар натижасида қишлоқ хўжалик экинзорларига зарар етказилмади.

ЯШИРИН УСТАХОНА ЙЎҚ ҚИЛИНДИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон полицияси Патна шаҳрида (Бихар штати) белгиланган фурсатда портлайдиган миналар ва қўл гранаталари тайёрланадиган яширин устахонани тугатди. «Ҳиндистон таймс» газетасининг хабар беришича, бу устахонадан «тайёр маҳсулотлардан» ташқари, кўплаб миқдорда портловчи моддалар ҳам топилган. Корхона эгаси мина ва гранаталарни штатда иш кўраётган экстремист группаларга етказиб берганлигини тан олди.

Бюджет лойиҳаси рад этилди

ВАШИНГТОН. Сенат бюджет комиссияси ҳукуматнинг 1983 молия йили учун бюджет лойиҳасини бир овоздан рад этди. Бундай қарорнинг асосий сабаби шундан иборатки, маъмурият таклиф этган лойиҳада 100 миллиард доллардан ортиқ жуда катта камомат кўзда тутилади. Мутахассисларнинг фикрича, бу камомат 180 миллиард долларга етиши мумкин. Салбий қолдиқнинг бундай мислсиз миқдори биринчи навбатда ҳарбий харажатлар ғоят кўпайиб кетганлиги билан изоҳланади. Ҳарбий харажатлар 1983 молия йилида 263 миллиард долларни ташкил этади.

Си-Би-Эс телевизион компанияси сенат комиссиясининг қарорини шарҳлаб, қуйидагиларни таъкидлайди: гарчи Америка сенаторлари бюджетнинг қандай бўлиши тўғрисида бир битимга келмаган бўлсалар-да, Рейган бюджети рад этилиши зарур деган фикр уларни бирлаштириб турибди. Комиссиянинг қарори, деди демократик партиядан сенат аъзоси Ж. Байден, президентнинг федерал харажатлар тўғрисидаги режалари қўллаб-қувватланмаслигини унга яққол кўрсатиши лозим.

Сенат комиссиясини республикачилар контроль қилиб турибдилар, деб уқтиради телекомпания, сенатдаги овоз бериш натижалари иқтисодий режалари эндиликда ҳатто Рейган тарафдорлари кўпчиликни ташкил этган сенатда ҳам қўллаб-қувватланмаётлиги маъмуриятга жиддий зарба бўлиб тушади.

Молия министри Д. Рийган вакиллар палатаси комиссияларидан бирида сўзга чиқиб, президент ўзининг бюджет лойиҳасида илгаригидек ҳеч нимани ўзгартириш ниятида эмас, деди.

«Нью-Йорк таймс» газетаси «Рейган маъмуриятининг ҳалокатли даражада ўсиб бораётган камоматни контроль остига олишга қодир эканлигига энди ҳеч ким ишонмайди, деб уқтиради. Чунки улар Рейганнинг иқтисодий программаси «телбалик» деб ҳисобламоқдалар. Бу программа «ғоят қиммат»га тушиши мумкин.

СУРАТДА: «Средазгипроцелинстрой» лойиҳа институти янги бинонинг умумий кўриниши. Бинода лойиҳачиларнинг ижод қилишлари учун барча қулайликлар яратилган. Унинг лойиҳасини пойтахт меъморлари яратишган.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

КЎЗЛАРИМИЗ АЛДАЙДИМИ?

Патрис Лумумба номидаги Халқлар дўстлиги университети медицина факультетининг госпитал хирургия кафедраси ва клиник тадқиқотлар бўлимида кўз ёй пардасини тадқиқ этиш ишлари олиб борилмоқда. Тадқиқотлар кўп ҳолларда мураккаб аппаратурадан фойдаланмай, тўғридан тўғри диагноз қўйиш имкониятини бермоқда.

Яшириб ўтирмайман, врачлар ҳузурига йўл олганимда ўзим ҳам бу ҳодисага унча ишонмасдим.

— Кўринишдан соппа-соғга ўхшайсиз, — деди катта илмий ходим Александра Алексеева менга бир нигоҳ ташлагач.— Энди кўзларингизни бир кўрайлик-чи!

Махсус лампани ёқиб, у мўъжазроқ катталаштирувчи аппарат окуярига яқинлашди.

— Операция қилиб, кўричагингизни олиб ташлашган экан, —деди у.

Ҳақиқатан ҳам болаликда шундай операция қилишган эди.

— Умуртқа суягингиз ҳам шикастланган, — бамайлихотир сўзида давом этди у.

Йигирма йилча олдин, штанга кўтараётиб шундай бўлгани дарров хаёлимга келди.

— Чап оёғингиз ҳам оғриб тураркан.

— Рост.

Алексееванинг ҳар бир башорати мени ҳаяжонга солар, таажжубим ортар эди.

Навбат ошқозонга етганда хавотирга тушдим.

— Энди сизни яхшиси Рамаз Пичхадзе текшириб кўрсин. У бизда ошқозон ва ўн икки бармоқли ичак бўйича мутахассис.

Хирург Рамаз Пичхадзе кўзларимни кўриб чиқиши биланоқ ошқозонимга оид бутун фикрларини бирма бир айта кетди.

— Хавотирланманг, бу ҳали дастлабки диагноз, холос.—деб сўзини тугатди у.

Диагноз қўйишда Пичхадзе ёй пардани кўриш билан чекланмайди. У беморларни жуда синчиклаб текширади. Ҳар сафар беморнинг кўзларига тикилганича дастлабки диагнознинг қанчалик тасдиқланиши ёки рад этилишини кузатиб боради.

— Бугунги кунгача текширилган беморлар сони 5 мингга яқинлашиб қолди, — тадқиқот раҳбарлари профессор Фёдор Ромашов ва медицина фанлари доктори Евгений Вельховер билан суҳбатимиз шундай бошланди. — Биз маълум ютуқларга эришдик. Ёй пардасига биргина нигоҳ ташлаш, айтайлик, ўн икки бармоқли ичакнинг кенгайган қисми аҳволи, бирор ўзгариш бор-йўқлигини билиб олиш учун кифоя. Бу ўзгаришлар эса ўткир ёки сурункали яра аломатларидир. Юзлаб беморларни кузатиш натижасида ошқозон ярасини жуда аниқ белгилашга эришилди. Ўт пуфагини текшириш бўйича қизиқарли ишлар олиб борилмоқда. Қон ва мияда учрайдиган касалликлар тадқиқ этилмоқда...

Хўш, шифокорлар бу касалликларни қандай аниқламоқдалар? Хасталиклар кўзнинг ёй пардаси (лотинчасига «ирис»)да ўз изини қолдириши илгаритдан маълум. Бу ҳақда фиръавн Тутанхамон давридаги Миср коҳинларнинг папирусларида ҳам сўз юритилган.

Бироқ ички аъзоларимизнинг аҳволини акс эттирувчи кўздаги қисмлар белгилаб чиқилган биринчи схема яратилганига юз йилдан сал ошди. Ҳозир бундай схемалар 20 дан ортиқ бўлса ҳам уларнинг бир-биридан фарқи жуда оз. Схемаларнинг барида кўз қорачиғини нафис ҳалқа — «ошқозон» ўраб туради. Ундан чор атрофга «ўпка», «томоқ», «оёқ», «қўл», «бош мия» ва бошқа аъзолар белгиланган секторлар тарқалган.

Ёй пардаларнинг ҳар бири алоҳида хусусиятга эга бўлишига қарамай, олимлар уларнинг асосий типларини аниқлашга эришдилар. Мана, масалан, ингичка толалардан иборат очиқ елпиғичсимон ёй парда соғлом кишиларга хосдир. Унда чуқурчалар пайдо бўлиши эса касаллик аломатидир. Кўп ҳолларда бундай чуқурчалар турли хил яллиғланиш ва шикастланиш оқибатида ҳосил бўлади. Чуқурча қанча ботиқ бўлса, касаллик шунча оғир кечган бўлади. Чуқурчаларнинг ранги ва шаклидан ҳам кўп нарса билиш мумкин. Қирраларининг ўткирлиги, мутахассислар фикрича, касалликнинг бошланишидан, ясси бўлиши эса узоқ давом этиб келаётганидан далолат беради. Оч тусдаги чуқурча ўткир яллиғланиш жараёнини, тўқроқ рангдагиси эса сурункали тус олганлигини кўрсатади. Бу гаплар оддий кўз билан қаралганда кўриш мумкин бўлган турли хил доғларга ҳам тегишлидир. Доғ ва чуқурчалар ёй пардасининг қаерида жойлашганига қараб, қайси аъзога шикаст етганини аниқлайдилар.

Ёй пардани икки асосий қутбга ажратувчи шундоққина кўриниб турадиган ҳалқани тадқиқ этиш йўли билан ҳам қимматли маълумотлар олиш мумкин. Соғлом кишиларда бу ҳалқа одатда айлана шаклида бўлади. Беморларда эса, кўпинча шакли ўзгаради. Тадқиқотларнинг кўрсатишича, бу белги орқали ошқозон яраси ҳақида 90 процент аниқлик билан диагноз қўйиш мумкин. Бошқа кўпгина белгилар ҳам борки, мутахассислар шулар асосида касалликни аниқлашга ҳаракат қилмоқдалар. Бу нарса катта тажриба ва мунтазам амалий ишни талаб қилади.

Иридологияга бўлган қизиқиш сабаби, назаримда, унинг касаллик бошланиш чоғидаёқ билиб олишдек ҳеч бир восита ёрдамида амалга ошириб бўлмайдиган афзаллигида бўлса керак. Икки йил муқаддам, Чехословакияда иридология бўйича халқаро конференция бўлиб ўтди, унда совет мутахассислари ҳам қатнашдилар.

Умуман кўзнинг ёй пардасида ҳали кўп ноаниқликлар ва сирлар яширинган. Нима учун баъзан бир белги касалликдан далолат бергани ҳолда бошқа пайтда бундай бўлмайди? Касалланган аъзолар қайси йўсинда ўз аҳволи ҳақида ёй пардада кўп миқдорда тўпланган асаб толалари тутамларига хабар беради?

Бу муаммолар ҳал этилиши керак. Умуман ёй пардадаги белгиларга қараб касалликни аниқлаш, чигал муаммолар хусусида илмий «башорат» қилишга қизиқиш катта. Баъзи фикрлар ҳақиқатга яқин, бошқалари эса совет мутахассислари томонидан ҳақли равишда танқид қилинмоқда.

— Ҳа, худди шундай, — дейди профессор Ромашов. — Аммо бизнинг вазифамиз — бемор дардини енгиллатиш эканлигини ёддан чиқармаслик керак. Бунинг учун эса ҳар қандай имкониятдан фойдаланиш лозим. Ахир, амалий ишимизда кишиларнинг кўзига қараб кўп йиллар мобайнида жумбоқ бўлиб келган касалликларга ҳам диагноз қўйишга муваффақ бўлдик-ку! Биз амалга оширган операциялар эса кишиларнинг соғайиб кетишига имкон берди. Ишимизнинг моҳияти, мезони ҳам ана шунда.

Юрий САМОЙЛОВ.

ЁШ ОНАЛАР, СИЗЛАР УЧУН

ЧАҚАЛОҚ — ГУЛДАН НОЗИК

Ҳурматли редакция! Мен ёш онаман. Чақалоғимни чўмилтирганда баъзан шамоллаб қолади. Уни парвариш қилишда, чўмилтиришда нималарга эътибор бериш керак?

Нигора Расулева, ёш она.

●

Ҳар бир она чақалоқни парвариш қилаётганда тозаликка, озодаликка, санитария-гигиена қоидаларига қатъий амал қилишлари керак. Шунда чақалоқ соғлом, бардам ва дуркун бўлиб ўсади. Озодаликка риоя қилишда, биринчи галда болани чўмилтиришга алоҳида эътибор бериш лозим. Шу муносабат билан чақалоқни чўмилтиришда асосан нималарга эътибор беришни қисқача баён қилиб берамиз.

Чақалоқни биринчи марта киндиги тушиб, яра ўрни битгач чўмилтирилади. Айниқса, бола чўмилтириладиган хонага эътибор бериш керак. Чақалоқ чўмиладиган хонанинг эшик ва деразалари ёпиқ, хона ҳарорати эса чақалоқнинг тана ҳароратидан паст бўлмаслиги лозим. Чўмилтирилгандан кейин чақалоқни артиш ва кийинтириш учун юмшоқ матоли сочиқ ва енгил кийимлари тайёрлаб қўйилади.

Чақалоқ чўмилтириладиган сувнинг ҳарорати 36—37 даражада бўлсин. Шунингдек, сув қайнатилгандан сўнг унга озгина марганцовка эритмаси қўшилиб, сув нимтатир рангга келтирилади.

Баъзи оналар чақалоқни қачон, неча марта чўмилтиришни сўрашади. Яхшиси чақалоқ олти ойлик бўлгунга қадар ҳар куни эмизишдан олдин бир марта чўмилтириш керак. Чўмилтиришда ишлатиладиган идишлар (ванна, сув қуйиб туриладиган кружка) пластмассадан тайёрланган бўлса айни муддао бўлади. Чўмилтиришда ишлатиладиган ванна, кружка, мачалкаларни совунлаб ювиб, сўнг қайноқ сув билан чайқаб ташлаш керак. Чақалоқ чўмилтириладиган ваннада кир ювиш ва бошқа мақсадларда фойдаланиш асло мумкин эмас.

Шуни унутмаслик керакки, чақалоқни фақат болалар совунида ювинтириш керак. Болани чўмилтираётганда унинг оғиз, қулоқ ва бурунларига сув кириб кетмаслигига, кўзига совун тегмаслигига алоҳида эътибор беринг.

Чақалоқни ўн минут атрофида чўмилтириб, юмшоқ мато, момиқ сочиқ билан баданни қуригунча артилади. Ёш бола икки киши ёрдамида чўмилтирилса иш енгил ва кўнгилдагидек бўлади.

Ҳар бир она ўз чақалоғини меҳр билан яхши парвариш қилса, санитария-гигиена қоидаларига риоя этса, бола соғлом, ўсади, бардам-бақувват бўлади.

Ш. АБДУЛЛАЕВА,
республика санитария маорифи уйининг ходими.

ИБРАТЛИ УМР

Шундай одамлар кўп бўлсин

Кекса педагог Аъзамхон ота Рустамовни нуроний, мўътабар ва пирибадавлат дейишади. Тўйда ҳам, оилада ҳам, хуллас, коллектив ўртасида ўзининг катталарга ва кичикларга меҳрибонлиги, ширин сўзлиги, самимийлиги, билимдонлиги, вақти келганда қаттиқ қўллиги, талабчанлиги билан ажралиб туради.

Аъзамхон ота Рустамовнинг педагоглик фаолияти анча мураккаб даврга тўғри келди. Ёш авлодни Ватанга, халққа садоқатли қилиб тарбиялаш ёш ўқитувчидан куч, ирода, билим, катта меҳнат, изланиш, ўқиш, ўрганиш, қолаверса, она юртга, халққа бўлган чексиз меҳр-муҳаббат Аъзамхон ота Рустамовни элга танитди. Бу меҳр унинг қалбига ёшликдан жойлашиб қолган эди ва у бу меҳрни ёш авлоднинг таълим-тарбиясига сингдириб келмоқда.

Аъзамхон Рустамов 1902 йилда Тошкентда ишчи-бинокор оиласида туғилди. У аввал эски мактабда, кейинчалик янги усул мактабида ўқиб саводини чиқарди. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий маълумот олди ва педагогик аспирантурани тугатди. Аъзамхон ота Ўзбекистонда совет мактабларининг ташкилотчиларидан биридир. У 1918 йилда Эгарчи маҳалласидаги эски усулдаги «Ҳаёт» мактабига ўқитувчи бўлиб бориб, қисқа муддатда «мачит ҳужраси»даги диний мактабни янги типдаги шўро мактабига айлантиришда катта ташаббус кўрсатди. 1918—1935 йиллар мобайнида «Ҳаёт» мактабининг бошланғич синфларида, Зебинисо номли қизлар интернатида, Карл Либкнехт номли меҳнат мактабида, олий касаба мактабида, металлистлар ФЗУсида ва мусулмон матбаачилар мактабида, сўнгра Ленин номли педагогика техникумида ўқитувчилик қилиб, халқ хўжалигининг турли соҳаларига ўқимишли-малакали кадрлар етказишга катта ҳисса қўшди.

1935—1960 йилларда эса Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтида педагогика назариясидан катта ўқитувчи, Бухоро Давлат педагогика институтида 1937—39 йилларда педагогика кафедрасининг мудири, кейинчалик институт ректори, Белинский номидаги кечки педагогика институтининг доценти, кафедра мудири, кейинчалик шу институтнинг ректори бўлиб ишлаб, минг-минглаб ўқитувчилар, олимлар, совет ва партия ходимлари етказишда хизмат қилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида юқори партия ва совет органларининг топшириғига биноан Республика ташқи ишлар министрлигида масъул ходим, Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театрининг директори бўлиб ишлаган вақтларида ҳам ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашдек шарафли касбни давом эттирди.

Аъзамхон ота 1960 йилдан бери республика миқёсидаги шахсий пенсионер. Касби педагог бўлгани учун тиниб-тинчимас отахон уйида қўл қовуштириб ўтиргани йўқ. У Тошкент шаҳар ўқитувчилар уйи ҳузуридаги халқ маорифи ветеранлари — пенсионер ўқитувчилар советининг ташкилотчиларидан бири сифатида халқ маорифи ветеранларини уюштириб, жамоатчилик йўли билан халқ орасида таълим-тарбия ишларини олиб бормоқда.

Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Аъзамхон ота Рустамов пропагандист-педагог сифатида партия ва ҳукуматимизнинг кундалик сиёсатини мактаб ва маҳаллаларда, ишчи-колхозчилар орасида тарғиб қилишда ҳам фаоллик кўрсатиш билан бирга, республика телвизион ота-оналар университетида «Бола тарбияси ва ота-оналар вазифаси» ҳақида қатор эшиттиришлар олиб боради.

Аъзамхон отанинг оиласи том маънода педагоглар оиласи. Унинг умр йўлдоши Вазирахон ая ҳам педагог. Бу оилада вояга етган фарзандлардан фан кандидати Ўзбекхон Рустамов, педагог Фаридахон Рустамовалар ҳам ота-она таълимини давом эттирмоқдалар.

Аъзамхон ота революциянинг биринчи йилларида ўзларида ўқиган, ҳозирда эса атоқли олим, совет ва партия раҳбар ходимлари бўлиб етишган шогирдларидан А. Тўлаганов, А. Сайидаҳмедов, З. Нуриддинов, Ҳ. Турсунов, М. Муҳамедов, С. Азимов, М. Ҳакимов, А. Йўлдошев ва А. Қўчқоров каби етук кишилар номини мароқ билан тилга олади, улар билан фахрланади.

Аъзамхон ота саксон баҳорни қаршилаётган бўлсалар ҳам кўзларида нур, чеҳраларида худди ёшлик руҳи барқ уриб турибди.

Файзли одамнинг қалбида қуёш ловиллаб туради. Аъзамхон ота ана шундай файзли, қалбида қуёш чарақлаб турган чин инсон. Унинг бутун умри нурли, зиёли бўлди, бу нур-зиёдан одамларни баҳраманд этди. Ибратли умр деб шунга айтадилар-да.

С. ИРИСХЎЖАЕВА,
филология фанлари кандидати.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Г. МИРАФЗАЛОВ, Д. МАНСУРОВ: Биз «Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмасининг экспериментал устахонасида нусха кўчирувчи бўлиб ишлаймиз. Ишимиз лак, ацетон билан боғлиқ. Биз соғлиққа зарарли ишларда ишлайдиганларга бериладиган имтиёзлардан фойдаланишимиз мумкинми?

Жавоб: СССР Меҳнат ва социал масалалар Давлат комитети ва ВЦСПС Президиумининг 1974 йили 15 октябрдаги «2981/П — 22» сонли қарори билан тасдиқланган рўйхатга асосан қуйидаги ишлар оғир, соғлиққа зарарли ҳисобланади:

а) 2 процентдан ортиқ қўрғошин эритмаси аралашган бўёқ, лак ва эфирли қоришма (шпаклёвка) целюлоза, эпоксид сақичи; симобли бирикма, сурмали бўёқ, бензол, метанол ва улардан чиққан кисилол, тонулол ҳамда мураккаб спиртли бўёқ ва лакларни аралаштириб тайёрланадиган бўёқ ишлари билан банд ишчилар;

б) бензол, метанол ва улардан чиққан кисилол, тонулол ва мураккаб спиртли бўёқлар билан камера, машина, агрегат, кема, вагон, цистерна ва резервуарлар ичида ишлаш;

в) ёриғлик чиқарувчи бўёқлар билан ишловчи кишилар;

Уларнинг иш куни 6 соатдан ошмаслиги керак, меҳнат отпускаларига 12 кун қўшилади ва пенсияга 50 ёшдан чиқадилар.

* * *

З. МАҲМУДОВА: Попопчилик касбига қизиқаман. Бу касбни қаерда ўрганса бўлади?

Жавоб: Тошкент шаҳрида попопчилик касбини ўргатадиган билим юрти йўқ. Бироқ Тошкент бадиий буюмлар фабрикасида ёшларга попопчилик касбини ўргатадиган ўқув-ишлаб чиқариш цехи бор. Попопчиликни ўрганишни истайдиган кишилар шу ерга ишга жойлашишлари мумкин. Попоп машиналарининг соғлиққа зарарли вибрацияси бўлганлиги учун бу цехга 17 ёшга тўлмаган ёшлар қабул қилинмайди. Шогирд ишчи ўқув-ишлаб чиқариш цехида уч ой бўлиб, ишлаб чиқариш таълими мастери раҳбарлигида попопчиликни ўрганади. Кейин асосий цехга ўтказилади.

* * *

М. МИРОДИЛОВА: Мен тикиш-бичиш сирларини эгаллаб, мактаблардаги ва маданият уйлари қошидаги тикиш-бичиш курсларида дарс берадиган ўқитувчи бўлишни орзу қиламан. Шаҳримизда шундай ўқитувчилар тайёрлайдиган ўзбекча билим юрти борми?

Жавоб: Тошкентдаги А. Абдураҳмонов номли политехникумнинг (Пролетар кўчаси, 26) тикув ишлаб чиқариши технологияси, кийимларни моделлаш ва конструкциялаш бўлимларини битирган кишилар мактабларда ва маданият уйларидаги бичиш-тикиш курсларида ўқитувчилик қилишлари мумкин. Биринчи бўлимга 8-синфни битирган, иккинчисига ўрта маълумотли ёшлар қабул қилинади.

Шаҳримиздаги округ Офицерлар уйи қошида ҳам тикиш-бичиш ишлари бўйича мутахассислар тайёрлайдиган курс бор. Бу ердаги ўқиш муддати 4 йил.

* * *

З. НУРМАТОВ: Ишчи ва хизматчилар ҳарбий комиссариатнинг илтимосига биноан вақтинча бошқа ишга ўтказилишлари мумкинми?

Жавоб: Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ҳарбий тайёргарликни таъминлаш мақсадида ишчи ва хизматчилар ҳарбий комиссариат илтимосига биноан вақтинча бошқа ишга ўтказилишлари мумкин. Бунда эски ишдаги ўртача иш ҳақи сақланади.

ИЛМИЙ ҒОЯЛАР ДУНЁСИДА

ГИПЕРТОНИЯНИНГ СИР-АСРОРЛАРИ

Би сирни очиш учун унинг нозик жойларини топа билиш керак. Ортиқча артериал босим сабабларини ўрганаётган Латвия олимлари учун оқсил таркибига кирадиган энг зарур аминокислота—триптофан парчаланишидаги бузилиш шундай нозик нуқта бўлиб чиқди.

Бугунги кунда биз шу соҳада қуйидагиларни биламиз; гипертония билан оғриган кишиларнинг 20 процентидагина шу дарднинг сабабини аниқ белгилаш мумкин. Қолган кўпчилик беморларда эса касалликнинг сабабларини сира билиб бўлмайди. Шундай бўлгач, касалликнинг сабабини эмас, балки унинг оқибатини йўқотиш учун нормал қон айланиш даражасини дори-дармон билан сақлаб туришдан бўлак илож қолмайди. Шунинг учун ҳам юз минглаб кишиларни даволаш усулини тўғри танлаш касаллик механизмининг тўғри аниқланишига боғлиқ бўлади.

Латвия кардиология илмий-тадқиқот институтида қон босимида ўзгариш сабабларидан бири триптофаннинг парчаланиш занжирида эканлиги исбот қилинди. Шу биохимик реакция натижасида кўпинча никотин кислота ҳосил бўлади ва қон айланиши шу кислотага кўп жиҳатдан боғлиқ бўлади. Лекин организм етарлича «дастлабки хом ашё»—триптофан запасига эга бўлгани ҳолда унинг пировард маҳсули—никотин кислота ололмайдиган ҳоллар ҳам бўлади. Бинобарин модда алмашиш жараёни номатлуб йўналишдан бориб, муҳим моддани таҳчил қилиб қўяди ва қон босимининг кўтарилиб кетишига мажбур қилади.

Медицина фанлари доктори В. Рудзит қондаги шу кислота миқдорини аниқлаш методини ишлаб чиқди, унинг пайдо бўлишига таъсир кўрсатадиган омилларни топди. Натижада даволаш воситалари тури анча ортди. Лекин энди триптофаннинг табиат белгилаб берган йўлдан четланишига нима мажбур қилади, деган навбатдаги жумбоқ пайдо бўлади. Шундай экан гипертония қўядиган «истеҳкомлар» системасида яна бир нозик жойни излаб топиш керак. Ҳақиқий илмий проблема ҳал этилиб борар экан, ҳамиша янги-янги муаммоларни келтириб чиқаради.

(ТАСС)

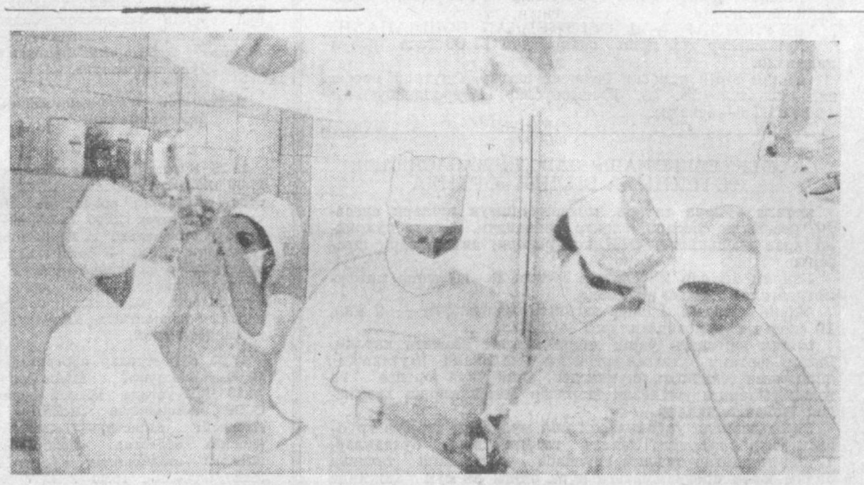

●

2-шаҳар бирлашган касалхонасининг коллективи мана ўн уч йилдан бери «Коммунистик меҳнат коллективи» деган шарафли номни оқлаб келмоқда. Касалхонанинг ўз поликлиника бўлими мавжуд. Бу бўлим районнинг 25 минг нафар аҳолисига хизмат кўрсатади. Поликлиника ва терапевтика бўлимлари ўртасидаги ҳамкорлик беморларни даволашда яхши самара бермоқда. Диагнозлар ўртасидаги ҳар қандай тафовут врачлар конференциясида синчиклаб таҳлил қилинади.

СУРАТДА: касалхонанинг операция хонасида. Р. Заграддинов фотоси.

●

Санъатнинг сеҳрли олами

КЎРГАЗМАГА МАРҲАМАТ

Ўзбекистон Давлат санъат музейида Иваново областининг оламга донғи кетган Палех қишлоғи миниатюрачиларининг асарлари катта муваффақият билан намойиш этилмоқда. Бу ерда 168 нодир экспонат кўргазмага қўйилган. Тошкентлик санъат мухлислари палехлик усталарнинг бир неча авлоди яратган асарлар билан танишишлари мумкин.

Экспонатлар орасида паннолар, қутичалар, тўғноғичлар, пластиналар, манзарали ликопчалар ва бошқалар бор. РСФСРда хизмат кўрсатган рассом А. В. Ковалевнинг «Деҳқонлар ери», «Бутун ҳокимият—Советларга», «Доҳийнинг ёшлиги» триптихи, РСФСРда хизмат кўрсатган рассом Р. Л. Белоусовнинг «Поп ва унинг хизматчиси», «Балда ҳақида эртак» деб номланган қутичаси, Л. С. Ермилиннинг «Боян» ва М. А Першиннинг «Шаҳризода эртаклари» деб номланган манзарали ликопчалари диққатни жалб этади.

СУРАТЛАРДА: «Деҳқонлар ери», «Бутун ҳокимият — Советларга» асарларидан репродукциялар.

В. Казанцев фотолари, (УзТАГ).

Сўраган экансиз..

ГАЗЕТХОН САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ

А. МАМАСОЛИЕВ, М. ОЧИЛОВА, И. РЎЗИЕВ: Баъзи одамларда қўл-оёқ тўсатдан увишади, бели тез-тез оғрийди, бунга сабаб нима?

Бу саволга медицина фанлари кандидати Т. Ҳасанов жавоб беради:

— Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий текшириш институти мутахассислари бундай дардга даво топишади. Мазкур институт шаҳримизнинг «Олой» колхоз бозори ёнида жойлашган.

* * *

Э. МУЙДИНОВ, М. ИСМОИЛОВА: Агар кишида пешоб тутаолмаслик одати бўлса, уни қандай даволаш мумкин?

Жавоб: Бунинг учун шаҳримизда мавжуд бўлган консультация поликлиникасига мурожаат этишингиз мумкин. Мазкур поликлиника «Пахтакор» метро станцияси олдидаги Олмазор кўчасига жойлашган.

* * *

М. РАҲИМОВ, Т. РЎЗИЕВ: Кўз касаллиги ва унинг баъзи бир нуқсонлари ҳақида қаердан тўлиқ жавоб олса бўлади?

Жавоб: Бунинг учун Сиз республика кўз касалликлари шифохонасига мурожаат этинг. Бу шифохона Олий ўқув юртлари шаҳарчасидаги А. Саидов кўчасига жойлашган, у ерга 38, 59, 76, 82 ҳамда 65-экспресс автобусларида бориш мумкин.

* * *

Р. ҲАМРОЕВ, У. МЕНГЛИЕВ, А. ҚЎЛДОШЕВ: Одам терисидаги ёзувлар, эрта тушган ажин ва ҳуснбузарни косметик усулда даволаса бўладими?

Жавоб: Шаҳримизда республика косметика шифохонаси бор. Бу шифохона Марказий универсал магазини олдидаги Чимкент кўчасига жойлашган.

* * *

Ш. ФАЁЗМАТОВ, С. МАҲМУДОВ, Ҳ. ТАЛАБОЕВ: Тутилиб гапирадиган, кечаси уйқусида ўзича сўзлайдиган ва ваҳимага тушадиган беморларни даволайдиган шифохона адресини маълум қилсангиз.

Жавоб: Бундай кишилар учун республика ва шаҳар руҳий-асаб касалликлари диспансерлари ташкил этилган бўлиб, улар Қорасарой, Сарикул, Муқимий ва А. Қаҳҳор кўчаларида жойлашган мазкур шифохоналарга боришдан олдин бемор ўзи яшаб турган жойдаги поликлиника врачлари билан маслаҳатлашиши керак.

* * *

А. ҲАСАНОВ, М. ТЎРАҚУЛОВ, С. ЁҚУБОВ ва Д. ҒАФУРОВАЛАР: Сутни қайнатиб ичиш керакми? Шунингдек, оғиздан ноҳуш ҳид келишига сабаб нима? Гуруч ичидаги курмакни нима учун зарарли деймиз? Бола чайнаб турган сақични ютиб юборса зарар қилмайдими?

Республика санитария маорифи уйи врачи А. Эргашев бу саволларга қуйидагича жавоб беради:

— Медицина, қадимги табобатда ҳам қайнатилмаган сутни истеъмол қилиш яхши эмаслиги айтилади. Чунки ҳайвонлардан бруцеллез, куйдирги каби касалликлар юқиши мумкин. Лекин пакетларда чиқарилаётган пастерланган (зарарсизлантирилган) сутларни қайнатмасдан ичиш мумкин.

* * *

Баъзи кишиларнинг оғзидан қўланса ҳид келишининг турли сабаблари бор. Папирос чекилганда ва тишлар ковакларида овқат қолдиқлари тўпланиб қолганда оғиз ҳидланади. Бурун, тил-юткун органларининг йирингли касалликларида ҳам шундай ҳид келади. Оғиз бўшлиғини яхши парвариш қилиш, тишларни ювиш, тиш касаллиги ва отолоринголог врачлар қабулида тез-тез бўлиш касалликни даволайди.

* * *

Гуруч ичида курмак ўсимлиги уруғлари учраб туради. Бу ўсимлик ҳам шоли каби сувда тез ривожланади. Таом тайёрланаётганда албатта курмак уруғини териб ташлаш керак. Чунки курмак қобиғи ошқозон-ичакларга зарар етказади.

Чайнаш учун чиқарилган оқ сақичлар ютиб юборилганда унча зарарли эмас. Лекин ошқозонда ҳазм бўлиши қийин. Бу эса албатта ошқозон-ичак функциясини бузади.

Жавобларни **Ю. АҲРОРОВ, Т. РАСУЛЕВлар** тайёрлашди.

АЖОИЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

БОЛАЛИКДАГИ САМОЛЁТ

Бундан ярим аср аввал, 1932 йилнинг апрелида Ш-2 маркали учадиган амфибиянинг бош нусхаси қурилганди. Кўплаб ясалган шу биринчи совет гидросамолёти Ленинградда вужудга келганди. Учувчилар ўзларига ёқиб қолган бу машинани «Шаврушка» деб аташарди: у самолёт учун камдан-кам бўладиган узоқ умр кўрди. Қанотли заҳматкашнинг қисмати биринчи беш йилликлардаги кўпгина зафарлар билан чамбарчас боғлиқ.

Ш—2 почта-пассажир линияларида учди, санитария авиациясида ишлатилди, қутбчилар, геологлар, балиқчиларга хизмат қилди. «Красин», «Литке», «Челюскин» сингари шимолда сузадиган кемаларда бўлиб, улар учун музликларни разведка қилди. «Шаврушка»дан машқ самолёти, сифатида ҳам фойдаланилди.

Қанотли машинанинг таржимаи ҳоли қизиқарли. Самолёт Ленинграддаги квартираларнинг бирида... вужудга келтирилди. Ёш инженер Вадим Борисович Шавровнинг сувдан ва ердан уча оладиган енгил самолёт яратиш тўғрисидаги ғояси қўллаб-қувватланиб, конструкцияни амалга ошириш учун маблағ ажратилганида бундай қаралса унинг учун бино йўқ экан. Шунда денгиз учувчи инженери В. Кербер-Корвин ёрдам бериб юборди. У Новодеревенская набережная (ҳозир Приморье проспекти) 12-уйдаги ўз хонасини устахонага айлантиришни таклиф қилди. Инженернинг шу квартирадаги қўшниси авиация механиги Н. Фунтиков ҳам бу ишга қўшилди.

Шундай қилиб, 1929 йилнинг баҳор кунларидан бирида самолёт қурилаётган уй олдида ҳалойиқ йиғилди. Йўловчилар бошларини кўтариб учинчи қават деразасига қарашар, ғаройиб бир манзарани кўриб ҳайрон қолишарди... учадиган қайиқнинг корпуси деразадан ташқарига чиқарилганди. Шундан сўнг ҳалойиқ орасидаги кўнгиллилар ёрдами билан самолётнинг бошқа қисмлари ҳам ерга туширилди. Бу қисмлар аэродромда йиғилиб самолётга айлантирилди ва шундан сўнг қайиқ портида синовлар бошланди. Орадан бир мунча фурсат ўтгач, янги машинада Ленинграддан Москвага учиб борилди. Амфибия Нева суви юзидан парвоз қилиб пойтахтдаги Ходинка аэродромига қўнди.

Самолёт сифатли бўлиб чиқди, шундан сўнг уни такомиллаштириш ва кўплаб ишлаб чиқара бошлашга қарор қилинди.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/Vда **Ҳар тўкисда бир айб,** 13/Vда **Ғариблар.**

КИНО

12 МАЙДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ҲАЗРАТИ ИНСОННИ ДЕБ» — **Восток.**

«ГРУЗИЯ — ОЛҒА ВА ЮКСАЛ!» — **Қозоғистон.**

«ГУМАНИЗМДАН ТИНЧЛИК САРИ», ТИНЧЛИКДАН МУҲИМ НАРСА ЙЎҚ» — **Фестиваль.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

ЕЗГИ БИНОДА

«ТЕРГОВДА АНИҚЛАНИШИЧА» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Қозоғистон** (тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Ғ. Ғулом номли** 17, 20.00, телефон 48-42-80), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ТЕРГОВДА АНИҚЛАНИШИЧА» — **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (жуфт соатларда), **Чайка** (жуфт соатларда), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75).

«ҚУТУРГАН ПУЛЛАР» — **С. Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71), **Искра** (16, 18, 20.00, телефон 39-11-76), **Лисунов номли** (тоқ соатларда), **Мир** (тоқ соатларда).

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

«ҚУТУРГАН ПУЛЛАР»

НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРДИ

А. Н. Островскийнинг шу номдаги комедияси асосида суратга олинган

Сценарий муаллифи ва режиссёри — Е. МАТВЕЕВ.

Ролларда: Л. НИЛЬСКАЯ, Е. СОЛОВЕЙ, А. МИХАЙЛОВ, Ю. ЯКОВЛЕВ, П. КАДОЧНИКОВ ва бошқалар.

«Қутурган пуллар» комедияси инқирозга учраган москвалик дворянлар мазҳаби вакиллари ҳақида ҳикоя қилади.

Драматург гўзал хонимлар ва бойвачча жазманлар дунёсининг шахсийлиги, ахлоқий пасткашликларини очиқ ойдин кўрсатади.

Комедия қаҳрамони — «очиқ кўнгил», вилоят савдогари Васильков москвалик гўзалга ошиқ.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

«ЯНА ҚАЙТА МАКТАБ ВАЛЬСИ ЯНГРАР БИЗ УЧУН»

МАКТАБНИ БИТИРИШ ТАНТАНАЛАРИ ТОБОРА ЯҚИНЛАШМОҚДА. ЎРТА МАКТАБ БИЛАН СЎНГГИ ТАНТАНАЛИ ХАЙРЛАШУВ КУНИ ҲАЁТДА БИР МАРТА БЎЛАДИ ВА У ҲАҚДАГИ ХОТИРА АБАДИЙ САҚЛАНИБ ҚОЛАДИ!

Мактабни битириш куни, мактаб билан хайрлашув куни инсон таржимаи ҳолида бир байрам сифатида абадий қолади. Ана шу кунга ҳамма олдиндан тайёргарлик кўради. Унга фақат ота-оналар, ўқитувчи ва ўқувчиларгина эмас, саноат корхоналари, савдо ташкилотлари ҳам тайёргарлик кўришади.

11 МАЙДАН 15 МАЙГАЧА

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ 1-МАГАЗИНИДА

ўрта мактабларнинг битирувчилари учун кўйлак ва костюмларнинг комплекс.

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Республика кийим моделлари уйининг кичик сериялар цехи кўйлакларнинг бир қатор енгил, кўркам, тантанали моделларни тайёрлади.

Газламаларнинг майин ранглари, фактураси — табиий крепдешин — битириш бали тантаналарига мос тушадиган кайфият бағишлайди.

Размерлари 44 дан 50 гача.

Ўсмирлар учун костюмларни Ленин орденли Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тайёрлаган.

Енгил, оч рангдаги газламалардан модага мослаб тикилган костюмлар, шубҳасиз, тантана айбдорларига ҳам, унинг қатнашчиларига ҳам манзур бўлади.

Размерлари 46 дан 50 гача.

Шу ернинг ўзида, магазинда Сиз костюмингизга мос кўйлак ҳам харид қилишингиз мумкин.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

Савдо кўргазмаси билан бир вақтда кийимлар моделларининг намойиши ҳам ўтказилади.

ФИРМАЛИ МАГАЗИНГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Ўзингизга маъқул бўлган буюмларни харид қилинг!

1-магазин адресини эслатамиз: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, (18 троллейбуслар: 1, 4, 8, 18, трамвайлар: 7, 8, 11, 16, автобуслар: 28, 64, 65, метронинг «Пахтакор станцияси).

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Марказий лойиҳа-конструкторлик технология бюроси.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ЎРТА УМУМИЙ ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИ БИТИРУВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИГА

1982—83 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

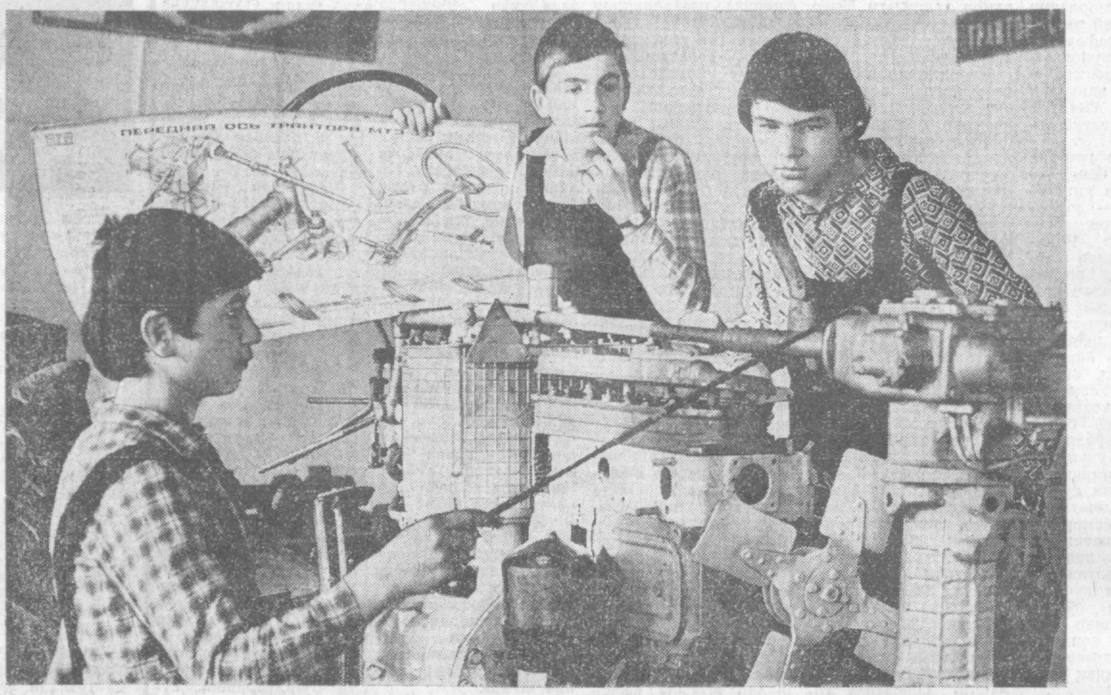

2-АВИАЦИЯ ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича авиация саноати учун малакали мутахассислар тайёрлаб чиқаради.

Учувчи аппаратларни йиғувчи слесарь, сонли программали бошқариладиган станокларнинг автоматлари ва контроль-ўлчов асбобларининг созловчиси, программавий бошқариладиган станокларнинг оператори, буёқчи-сувоқчи, токарь, фрезерчи, механик-йиғув ишлари слесари, саноат асбоб-ускуналарининг ремонтчи-слесари, ОТК контролёри.

Билим юртига 15—25 ёшдаги 8—10 синф маълумотдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати— 8 синф ҳажмида маълумотлидагиларга — 3 йил. Ўқувчилар ўқишни битиргач ҳунар билан айни вақтда тўлиқ ўрта маълумот ҳам олиб чиқадилар. Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар ўз касблари бўйича олий ўқув юртларига имтиҳонларсиз қабул қилинадилар; 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати —10 ой.

3 йил муддатли таълим группаларига қабул қилинган ўқувчилар овқат ва махсус кийим-бош билан таъминланадилар; 10 синф маълумотидагилар эса ойига 64 сўм 77 тийин ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Билим юртида Беруний номидаги Тошкент политехника институти ҳамкорлигида Тошкент шаҳар олий ўқув юртларига кириш учун тайёрлов курслари ишлаб турибди.

Ишлаб чиқариш практикаси вақтида ҳамма ўқувчилар меҳнат ҳақининг 33 процентини оладилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юрти программавий асбоб-ускуналар билан қуролланган 12 та фан кабинетига эга. Бу кабинетлар замонавий техника воситалари билан ҳам мукаммал жиҳозланган.

Билим юрти қошида спорт секциялари ишлаб турибди, ўқувчилар бадиий ҳаваскорлик тўгарагида, вокаль-чолғу ансамблига, авиация тўгараги машғулотларига фаол қатнашадилар.

Билим юртини тугатганлар Тошкент политехника институтининг кечки ва сиртқи бўлимларига — самолётсозлик ва механика факультетларига, шунингдек, бошқа олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга киришлари мумкин.

Билим юртини тамомлаганлар ўз ихтисослари бўйича В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида иш билан таъминланадилар.

Ҳужжатлар —(якшанбадан ташқари) **ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

Тошкент областидан келган ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, У. Юсупов кўчаси, Авиационная проезди, 10-уй. Телефон 41-89-01.

128-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

8-синф ҳажмида маълумотлилар: ҳаракатдаги трамвай ва троллейбуслар составн ремонти бўйича слесарь, тортиш подстанцияларининг диспетчери, трамвайлар ва троллейбусларнинг электр ва радиоаппаратуралари ремонти бўйича слесарь, электрик касбларига қабул қилинадилар. Улар давлат таъминотида бўладилар.

Ўқиш муддати — 3 йил.

Ўрта маълумотлилар: трамвай вагонларининг ҳайдовчиси, троллейбус ҳайдовчилари, автослесарь, контактли ва қабул тармоғи ремонти бўйича электромонтёр касбларига қабул қилинадилар. Уларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Ўқиш муддати — 10 ой.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар учун ва 17,5 ва ундан катта ёшдаги қизлар учун линия диспетчери ва троллейбус ҳайдовчиси ихтисослиги бўйича ўқиш муддати 6 ой, трамвай ҳайдовчиси ихтисослигига эса 5 ой. Ҳар ойда 75 сўмдан стипендия берилади. Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР ҲАР ОЙНИНГ 5 ВА 15 КУНИДА БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 125-алоқа бўлими, Красновосточная кўчаси, 3«а»-уй (1, 17«э»-автобуслар, 18-троллейбус, 13, 22-трамвайларнинг «Красновосточная депоси» бекати). Телефон 62-34-57.

Ўзбекистон ССР мебель саноати министрлиги ҳузуридаги

140-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

станокчи, фанерчи, дурадгор, ёғочни қайта ишлаш асбоб-ускуналарини созловчи, пресловчи, юмшоқ мебелларни қопловчи-безовчи. Ўқиш муддати — 1 йил; бадиий ва бежамдор мебеллар дурадгори, мебелсоз дурадгор. Ўқиш муддати — 3 йил; ошхона мебелларини ишлаб чиқарувчи мебелчи-дурадгор. Ўқиш муддати — 1 йил ва 3 йил.

Билим юртига 15 ва ундан катта ёшдаги 8 — 10 синф маълумотидаги йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Билим юртига қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, бепул кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти билан таъминланадилар.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

3 йил муддатли таълим группасини тамомлаганлар диплом оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан кириш учун йўлланма оладилар.

Билим юрти янги замонавий комплексда жойлашган. Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ва спорт комплекси ишлаб турибди.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таминланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ

Ҳужжатлар ҳар куни соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Спутник массиви, 4-квартал (58, 75, 40-автобуслар, 19-троллейбуснинг 140-ГСПТУ—бекати).

«УЗБЕКХЛОПКОМАШ» ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ 95-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА

металл бўйича токарь, механика-йиғув ишлари слесари, ремонтчи слесарь, электр пайвандчи, электр кўприкли кран машинисти, ОТК контролёри, автослесарь фрезерчи.

Ўқишга 15 дан 25 ёшгача бўлган 8—10 синф маълумотидагилар таклиф қилинади.

Ўқиш муддати: 8 синф маълумотидагиларга — 2 йил, 10 синф маълумотидагиларга — 1 йил.

Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради. Билим юртини тугатганлар юксак малакали мутахассис дипломини оладилар, шунингдек, олий ўқув юртига ва техникумларига имтиёзли шартлар билан кириш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар 2 йил муддатли таълим группаси ўқувчилар тўла давлат таъминотида бўладилар, 1 йил муддатли таълим группаси ўқувчилари техника билим юрти программасига кўра ойига 30 сўм ҳажмида стипендия оладилар.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Билим юртида, чунончи, юқорида санаб ўтилган барча ихтисосликлар бўйича мутахассислар тайёрлаш 6 ойлик курслари ташкил этилади. Билим юртига электр пайвандчи, электр кўприкли кран машинисти, ихтисосликларидан ташқари қолган барча мутахассисликларга исталган ёшдаги кишилар қабул қилинадилар.

Машғулотлар группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9 дан 17.00гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: 700077, Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Владимирский переулоги, 15-уй, (1, 4, 17, 24, 63, 102-автобуслар, 17, 18-тролейбуслар, 13, 22-трамвайларнинг **«Партия мактаби», «М. Горький»** метроси).

Ҳунар-техника таълими системасидаги билим юртларига ўқишга кириш учун қабул комиссияларига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этиш лозим: ҳунар-техника билим юртига қабул этиш ҳақида мазкур билим юрти директори номига ариза (танланган касб аниқ кўрсатилиши шарт), ўрта мактабни тамомлаганлик ҳақидаги ҳужжат (гувоҳнома ёки аттестат), медицина справкаси (286-форма), учта фотосурат (3 х 4 см.), корхона ёки ташкилот (агарда ўқишга кирувчи шахс мазкур ташкилотлар томонидан юборилаётган бўлса)нинг йўлланмаси.

Ўқишга кирувчи билим юртига келган заҳоти қабул комиссиясига паспорти, чақирилиш қоғози (ҳарбий, хизмат ёшдаги кишилар учун) ёки ҳарбий билет (запасдаги ҳарбий хизматга лаёқатли кишилар учун), кўрсатади, зотан бу ҳақда сўнг ўқишга кирувчининг шахсий варақасида қайд этилади.

Билим юртига қабул ҳақидаги аризани топширганлар ўзлари танлаган касби бўйича ишлашга жисмоний лаёқатли ва соғлиғи мувофиқ келишини аниқлаш учун медицина кўригидан ўтади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

12 МАЙ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Расмларда қуёш акси бор». 18.15 В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг 60 йиллигига. «Тантанали равишда ваъда бераман». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 2-фильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». СССР Фанлар академиясининг Бошқирдистон филиали. 20.00 Москва Кремли комендатурасининг намунали-кўргазмали оркестри чалади. 20.25 «Пўлат қандай тобланди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия — «Жасорат». 21.30 «Время». 22.05 «ФЭД» Харьков ишлаб чиқариш машинасозлик бирлашмаси ишчи ёшлари кечаси. 23.35 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Жасур тикувчи». Мультфильм. 18.30 Болалар учун «Қувноқлар даврасида». 19.00 КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! «Бригада пудрати ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш хизматида». 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Озодлик куйчиси». Афғон шоири Сулаймон Лойиқ шеърлари. 20.15 Партия чақириғига жавобан. «Ёрдамчи хўжаликларни ривожлантирайлик». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар И. Бўронов ва М. Йўлдошева концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Информацион программа. Кўрсатув тугагач — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Биология. Инсон ва биосфера. 18.40 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 19.40 «Оқ кўзача, яшна». Телефильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. Қонунчилик ва ҳуқуқий тартиботни таъминлаш (рус). 20.45 «Ёшлик студияси кўрсатади. «Мен — комсомол», 21.30 МТ II.

13 МАЙ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 «Горнчилар қаердасиз!». 10.10 «Старшина». Бадиий фильм. 11.35 Халқ оҳанглари. 11.50 Ишлаб чиқариш гимнастикаси. 12.20 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Физкультура ва спорт-ҳаммага!». Ҳужжатли фильмлар программаси. 16.00 «Рус тили». 16.30 РСФСР Давлат духовой оркестрининг концерти. 17.00 «Шахмат мактаби». Оқ рух. 17.30 «Салют, пионерия!». Ашхобод шаҳар Пионерлар саройи болалар бадиий коллективларининг чиқиши.

18.30 «Миллионлар ленинча университети». «Касбларга йўналтириш проблемалари». 19.00 «Қизча ва шер». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Жасорат». 20.00 Москва Давлат симфоник оркестри ижросида совет композиторларининг асарлари. 20.25 «Пўлат қандай тобланди». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия — «Енгиш». 21.30 «Время». 22.05 «Кинопанорама». 23.35 «Дунё воқеалари».

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Жамиятшунослик. КПСС — совет халқининг раҳбар ва етакчи кучи (рус). 12.00 «Кафтдаги қуёш». Телефильм. 12.30 Жамиятшунослик. КПСС — совет халқининг раҳбар ва етакчи кучи. 13.00 «Дилдан куйлаб, ўйна қувнаб». Сурхондарё область болалар бадиий коллективларининг концерти (такрорий).

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Бодрик». Мультфильм. 18.10 Чим устида хоккей бўйича СССР чемпионати. «Политотдел» (Тошкент области) — «Спартак» (Москва области). «Политотдел» колхози стадионидан репортаж (ёзиб олинган). 18.40 ВЛКСМ XIX съезди олдидан. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Сенинг замондошинг». 19.10 «Ўзбекистон камалаги». Брнодаги Халқаро ярмарка. 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 «Кино оламида». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиосининг халқ чолғу оркестри ижро этади. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Пилла — бизнинг бойлигимиз». 22.25 «Транссибирь экспресс». Бадиий фильм. 24.00 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Ўқитувчилар учун консультация. Куни узайтирилган группалар ишини ташкил этиш. 18.40 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика. 19.40 Реклама. 20.00 Янгиликлар. 20.20 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. «Дўстлик камалаги». Кинопрограмма. 21.30 МТ II.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги ва Тошкент шаҳар ўқув-ишлаб чиқариш комбинати коллективи Республика ўқув-ишлаб чиқариш комбинати директори С. Х. Отахўжаевга опаси

Раҳима ЧИННИБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

4 бет. ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

12 МАЙ, 1982 й.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

Р—07214.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат: —33-57-02 бўлимлар; партия турмуш — 32-63-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —33-54-19; фан мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81 ахборот — 33-28-45. спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими—33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари —33-90-50

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В— 2524 ИНДЕКС 64691 1 2